

Deputaten pastoraat in de gezondheidszorg

Synodeverslag over de periode 2016-2019

- 5 Deputaten brengen hierbij verslag uit van hun werkzaamheden gedurende de hierboven genoemde periode.

In dit verslag hanteren we de volgende indeling:

1. Samenstelling van het deputaatschap
- 10 2. Taak van het deputaatschap
3. Sectie Toerusting
4. Sectie Dovenwerk
5. Sectie Contacten
6. Sectie Recreatie Lichamelijk Gehandicapten (RLG)
- 15 7. Financiën
8. Conclusies
9. Voorstellen

Bijlage A: Contacten: CIO-G

Bijlage B: Werkgroep RLG

20

1. Samenstelling van het deputaatschap

Het deputaatschap wordt gevormd door de door de GS van 2013 benoemde leden:

ds. A.C. van der Wekken, voorzitter

mw. C. Joolink-Manneke, penningmeester

25

dhr. L. Stoter, secretaris

prof.dr. M. den Heijer

mw. E. Weide

mw. J. Overeem-Prins

dhr. C. Ippel (tot 13-12-2018)

30

De website van het deputaatschap is <http://www.cgk.nl/gezondheidszorg>

De werkzaamheden van deputaten zijn verdeeld over de secties: Toerusting, Dovenwerk, Contacten en Recreatie Lichamelijk Gehandicapten (RLG), en Financiën.

35

2. Taak van het deputaatschap

Volgens bijlage 2 (art. 6) van de K.O. is de taak van deputaten:

- a. het informeren, stimuleren en begeleiden van de kerken aangaande de ambtelijke dienst met betrekking tot de lichamelijk en verstandelijk gehandicapten;
- b. het zoeken van wegen, waarlangs de interkerkelijke samenwerking op basis van Schrift en belijdenis in de uitvoering van dit werk kan worden gerealiseerd;
- 40 c. het bevorderen van de aanstelling van een geestelijk verzorger (door één of meer kerken), hetzij een dienaar des Woords, hetzij een broeder die naar art. 3 K.O. sub 7 tot dit werk bevoegd is verklaard;
- d. het instrueren van een kerk als bedoeld sub c;
- 45 e. het leggen en onderhouden van contacten met organisaties binnen en buiten eigen kerkelijk leven, die de belangen van de gehandicapten behartigen;
- f. het behartigen van de belangen van het ziekenhuispastoraat;
- g. het zoeken van wegen en mogelijkheden tot bezinning op de theologische, medische en ethische vragen met betrekking tot genoemde werkgebieden.

50

De generale synode van 2016 besloot:

1. de handelingen van deputaten goed te keuren;
2. deputaten op te dragen te zoeken naar een goede vorm waarin kerken kunnen worden doorverwezen naar instanties die voorlichting kunnen verzorgen over theologische, medische en ethische thema's op het gebied van de gezondheidszorg;
3. deputaten op te dragen te onderzoeken hoe doven en slechthorenden die nu nog niet in beeld zijn, bereikt kunnen worden en dit te doen in samenwerking met kerken waarmee reeds een vorm van samenwerking bestaat;
4. deputaten kerkorde en kerkrecht de opdracht te geven in samenspraak met deputaten pastoraat in de gezondheidszorg te onderzoeken wie bevoegd is of kan zijn om in voorkomende gevallen een 'bevoegdheidsverklaring' namens de kerken af te geven, en daarover zo mogelijk nog aan deze synode te rapporteren;
5. opnieuw deputaten te benoemen.

15 **3. Sectie Toerusting (M. den Heijer, E. Weide, J. Overeem-Prins)**

Op de vorige synode is de taak van de sectie Toerusting aan de orde geweest. De sectie heeft opnieuw een tweetal bijeenkomsten belegd. De eerste bijeenkomst was op 9 november 2017 en de tweede is gehouden op 21 maart 2019. De eerste avond ging over het thema 'Lijden in Gods hand' en werd bezocht door zo'n 40 mensen. Aan deze avond gaven drs. P. Baarda en mw. A. Peet een bijdrage. Het was een goede avond die door de aanwezigen ook als positief werd ervaren. De nadruk valt in deze avonden niet zo zeer in het uitdiepen van medisch-ethische kwesties als meer op onderlinge pastorale toerusting m.b.t. tot het staan als christen in het werk binnen de gezondheidszorg.

Op 21 maart 2019 heeft dr. A.A. Teeuw een lezing gegeven over 'Vrijwillig levenseinde in samenhang met 'Voltooid leven en lijden aan het leven'. Circa 70 personen waren aanwezig. Allen werkzaam als verpleegkundige of verzorgende in de thuis- of verpleegzorg. Zij hebben actief deelgenomen aan een bespreking in tien groepen en aan de plenaire bespreking. Er was grote betrokkenheid op het thema en ook over de dilemma's die spelen in de zorg rond het levenseinde zoals zuiver omgaan met palliatieve sedatie en de soms zo ervaren zinloosheid door cliënten die verzorgd en of begeleid worden. Duidelijk werd deze avond dat grenzen vervagen, dat wij samen de geest van onze tijd inademen en dat het belangrijk is om als christen present te zijn in de zorg.

De sectie heeft de afgelopen jaren geen verzoeken gehad vanuit de kerken m.b.t. tot medisch-ethische thema's. Het lijkt er op dat, de in de GS 2016 genoemde doorverwijsfunctie, niet nodig is en dat kerken zelf de weg weten te vinden naar instanties als NPV, RMU/Richtsnoer, CMF en Lindeboominstituut. We adviseren om in het jaarboek en op de website van CGK een overzicht en gegevens op te nemen van christelijke organisaties die van belang zijn in het doorverwijzen van kerkenraden en gemeenteleden.

De sectie wil in de komende periode het huidige werk van de toerustingsavonden voortzetten mits hier voldoende belangstelling voor blijft.

Leden van de sectie hebben een bijeenkomst bijgewoond van de Raad van Kerken over voltooid leven en worden uitgenodigd voor klankbordbijeenkomsten met Eleos.

De sectie bestaat momenteel uit 3 leden. Gezien de werkzaamheden is besloten de sectie in haar omvang terug te brengen van 3 naar 2 personen.

4. Sectie Dovenwerk (M. Visser, A.C. van der Wekken, C. Ippel)

Terugkijkend op de jaren 2016-2019 valt het volgende te melden:

a. Samenstelling van de sectie

5 Tijdens de synodeperiode zijn 2 sectieleden (S. Eenhoorn en C. Ippel) gestopt met hun werk. Om het werk zo goed mogelijk door te laten gaan is in overleg met het deputaatschap ds. C. Brouwer als adviseur benoemd. Hij heeft in het verleden een cursus gebarentaal gevolgd en heeft enige ervaring met dove mensen.

b. Het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP)

10 *b. 1. deelnemende kerken*

Het IDP was een samenwerkingsverband van drie kerken: de Protestantse Kerk in Nederland, de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlandse Gereformeerde Kerken. Sinds 1 januari 2018 hebben ook de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt zich aangesloten. Dit is in januari 2018 dankbaar gevierd en bekrachtigd tijdens een feestelijke
15 bijeenkomst in Utrecht.

Het deputaatschap van de GKv benoemde ds. K.D. Smit tot dovenpastor voor 0,6 fte. Zijn komst was een welkome versterking voor het IDP en voor het team van de dovenpastores. Ds. Smit gaat twee jaar naar de Hogeschool Utrecht om Nederlandse Gebarentaal te leren. Ondertussen is hij zich ook volop aan het inwerken.

20 *b.2. organisatie*

Per 1 januari 2018 is het IDP overgestapt op een nieuwe structuur. De vroegere Beleidsgroep en Stuurgroep zijn opgeheven. In plaats daarvan is een bestuur gekomen bestaande uit 9 personen vanuit de 4 deelnemende kerken. Aan het bestuur zijn
25 verschillende taakgroepen verbonden voor het uitvoerende werk. Dit zijn de volgende taakgroepen: 1. PR en website 2. Toerusting 3. Contact IC's 4. Missionaire activiteiten 5. Financiën. Binnen de oude structuur was te onduidelijk wie waar verantwoordelijk voor was. Bovendien is het binnen de nieuwe structuur makkelijker om mensen bereid te vinden om mee te doen, omdat iedere taakgroep een helder en concreet takenpakket heeft.

b.3. samenwerking

30 De samenwerking tussen de deelnemende kerken binnen het bestuur van het IDP is uitstekend. Ook de samenwerking tussen dove en horende leden binnen het bestuur verloopt goed. Vanaf 1 januari 2019 is A. Hoek voorzitter geworden. Hij is de eerste dove voorzitter in de geschiedenis van het IDP! De samenwerking binnen het team van dovenpastores is ook goed te noemen. De dovenpastores ontmoeten elkaar regelmatig voor
35 overleg, inclusief twee keer per jaar een heidag.

b.4. team dovenpastores

De komst van ds. Smit betekende een mooie uitbreiding van het team dovenpastores. In de tweede helft van 2018 werd bekend dat dovenpastor P.A. de Jong stopte per 1 januari
40 2019. Mede omdat zij de enige dovenpastor was die zelf doof is, was dit voor het IDP een tegenslag. Benoemd door de NGK voor 0,3 fte heeft ze dit werk 6 jaar gedaan. In goed overleg besloot de commissie van NGK om de 0,3 fte aan dovenpastor Smit te geven. Hij nam van dovenpastor F. van Dijke het werk in Gelderland-zuid over, inclusief het werk in de Gelderhorst in Ede dat dovenpastor P.A. de Jong deed. Verder nam hij Gelderland-
45 noord en de Flevopolder over van dovenpastor M. Visser. Van het team is ook mevr. S. van Delden lid. Zij heeft zelf een uitgebreid onderzoek gedaan naar de situatie en de toekomstplannen binnen de zestien IC's. Verder is ze betrokken geweest bij de begeleiding van drie studenten van de Hogeschool Utrecht. Op verzoek van het IDP hebben deze studenten onderzoek gedaan naar de wensen en behoeften van jonge dove op het gebied van geloof en zingeving. Op het moment van het schrijven van dit verslag worden de
50 uitkomsten van al deze onderzoeken besproken binnen het IDP en worden er plannen

gemaakt voor de toekomst. Duidelijk is al wel dat het bereiken van jongere doven als ook het versterken van de relatie tussen het IDP en de horende kerken belangrijke speerpunten zullen zijn. Deze plannen sluiten tevens goed aan bij de opdracht van de GS 2016 om te onderzoeken hoe doven en slechthorenden die nu nog niet in beeld zijn, bereikt kunnen worden en dit te doen in samenwerking met kerken waarmee reeds een vorm van samenwerking bestaat.

b.5. financiën

Het IDP is geen officiële rechtspersoon. Daardoor valt het IDP niet onder de ANBI-regeling van de belastingdienst. Dat blijkt soms lastig te zijn, met name bij het ontvangen van giften en nalatenschappen. Het IDP heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om een stichting te vormen. Toen dat niet mogelijk bleek, is besloten om giften en nalatenschappen onder te brengen bij de dienstenorganisatie van de PKN in Utrecht. Uiteraard beschikt en beslist alleen de penningmeester van het IDP (in overleg met het bestuur) over deze gelden.

Wat de toekomst betreft is het goed om te melden dat de PKN heeft besloten dat als dovenpastor F. van Dijke over enkele jaren met emeritaat gaat, er een fulltime opvolger benoemd mag worden.

c. Het werk van de gebarendominee

Ds. M. Visser heeft zich in de achterliggende jaren helemaal ingewerkt. Hij doet zijn werk met veel plezier en is dankbaar voor de zegen van zijn Zender die hij mag ervaren. Jaarlijks doet hij verslag van zijn werkzaamheden. Dit verslag wordt besproken met het deputaatschap en met de sectie dovenpastoraat. De voorzitter heeft jaarlijks een functioneringsgesprek met hem. Daarnaast heeft het moderamen van het dovenpastoraat een jaargesprek met ds. Visser.

Ds. Visser heeft zijn studie gebarentaal aan de Hogeschool Utrecht eind 2017 afgerond. Hij volgde daar vier modules Nederlandse Gebarentaal en enkele andere vakken, zoals Dovencultuur en Doofblindheid (inclusief een cursus tactiele gebaren = gebaren met doofblinde mensen). Vanwege de goede ervaringen op de HU heeft het bestuur van het IDP besloten dat in de toekomst iedere nieuwe dovenpastor zijn of haar opleiding krijgt aan de HU.

Tot het werk van ds. Visser behoren onder andere de volgende onderdelen:

1. Hij leidt kerkdiensten in gebarentaal binnen de verschillende kerken en daarnaast ook een aantal 'gewone' diensten binnen de CGK. Naast kerkdiensten in de deelnemende kerken vinden soms ook kerkdiensten in gebarentaal plaats in andere kerken, zoals de Hersteld Hervormde Kerk. Bij de kerkdiensten in gebarentaal horen ook doopdiensten, avondmaalsdiensten en trouwdiensten.
2. In zijn werkgebied bezoekt hij alle dove broeders en zusters die bekend zijn bij het dovenpastoraat. Ook de Interkerkelijke Commissies voor het Dovenpastoraat houden zich bezig met het bezoeken van dove broeders en zusters. Daarom is er een Basiscursus Pastoraat ontwikkeld die inmiddels zijn vaste plek gekregen heeft. De eerste jaren werd deze cursus landelijk aangeboden, maar inmiddels geven de dovenpastores deze cursus ieder in hun eigen werkgebied.
3. Op de Guyotschool in Haren is een catechese-groepje van jongeren die het speciaal onderwijs volgen. Verder kregen enkele dove mensen belijdeniscatechisatie. Op drie plaatsen is een Bijbelkring. Op twee woonvormen voor dove mensen in Groningen en Deventer was twee keer per jaar een Bijbelavond. Een aantal pastorale contacten krijgt vooral invulling door middel van Bijbellessen.
4. Ds. Visser is lid van enkele landelijke commissies. Allereerst van twee taakgroepen van het IDP, te weten de taakgroep missionaire activiteiten en de taakgroep toerusting.

De eerst genoemde taakgroep heeft in 2019 een Paasproject georganiseerd. Verder is er ook een commissie die kerkdiensten in gebarentaal laat opnemen op video die daarna op internet worden gezet. Zo verspreidt het evangelie in gebarentaal zich ook via het internet. Binnen het IDP zijn ook landelijke activiteiten waar de dovenpastores bij toerbeurt bij betrokken zijn, bijvoorbeeld de Landelijke Contactdag, de Landelijke Bijbeldag en de Trouwdag.

5. Ds. Visser was adviseur van de Interkerkelijke Commissies voor het Dovenpastoraat in zijn werkgebied. Verder deed hij mee in een commissie die het proces naar een nieuwe structuur van het IDP begeleidde.

10 Kortom, het werkkerrein is breed, zowel geografisch als inhoudelijk.

d. Tot slot

De sectie dovenpastoraat is dankbaar voor het vele werk dat binnen het IDP gedaan kon worden als hulpdienst voor de horende kerk.

15

5. Sectie Contacten (L. Stoter)

De sectie contacten richt zich op de contacten met de predikanten en pastoraal werkers/geestelijk verzorgers werkzaam in de gezondheidszorg.

Daarnaast draagt deze sectie zorg voor de vertegenwoordiging in CIO-G (Interkerkelijk Contact Overheidszaken-Gezondheidszorg), en in de Raad van Overleg Kerken en Eleos:

- a. contacten pastoraal werkers/geestelijk verzorgers
- b. contacten Helpende Handen
- c. Eleos
- d. verslag CIO-G

25

a. contacten pastoraal werkers/geestelijk verzorgers

In de afgelopen periode is er tweemaal een ontmoeting geweest van deputaten met pastoraal werkers en geestelijk verzorgers uit onze kerken waarbij ook de partners waren uitgenodigd. Dit contact van tijd tot tijd blijkt in een behoefte te voldoen. Gesproken is over zaken van zorg en uitdaging voor de geestelijke verzorging in deze tijd.

30

Zoals ook al aangegeven in het synoderapport 2014-2016 is een belangrijk aandachtspunt *de kerkelijke binding van de geestelijk verzorgers*.

Deputaten kerkorde en kerkrecht lieten al in 2010 weten geen nadere regeling nodig te achten van de (kerkelijke) positie van de geestelijk verzorger in de gezondheidszorg. In de praktijk blijkt echter dat voor een geestelijk verzorger, bij aanstelling, als deze geen predikant is, het lastig is een bevoegdheidsverklaring te overleggen.

35

Sinds 2016 is het echter voor een geestelijk verzorger vereist lid te zijn of te worden van de Vereniging Geestelijk Verzorgers (VGVZ), de beroepsvereniging van geestelijk verzorgers. En de VGVZ stelt als één van de voorwaarden daarvoor dat men een zending heeft vanuit een kerk of levensbeschouwelijk genootschap en een kerkelijke bevoegdheidsverklaring te overleggen. Omdat men niet altijd werkzaam is in de plaats waar hij / zij kerkt is er veelal ook geen sprake van een zending vanuit de kerk.

40

In de afgelopen periode is er intensief contact geweest met deputaten kerkorde en kerkrecht over het afgeven en ondertekenen van een bevoegdheidsverklaring. Gezien de ingewikkelde materie heeft ons deputaat de verantwoordelijkheid genomen de bevoegdheidsverklaring van een van onze geestelijk verzorgers te ondertekenen.

45

In de gesprekken met geestelijk verzorgers komt steeds meer naar voren dat organisaties beperkte financiële middelen beschikbaar stellen een geestelijk verzorger in dienst te nemen. Cliënten die behoefte hebben aan geestelijke verzorging worden steeds meer

50

(door)verwezen naar de plaatselijke kerk van hun woonplaats, met als gevolg dat bij vertrek van een geestelijke verzorger de ontstane vacature niet meer opgevuld wordt of iemand met minder contracturen wordt aangesteld.

5 Geestelijk verzorgers ervaren een hogere werkdruk en er is minder tijd om gesprekken met cliënten te voeren. Een ander gevolg van hoge werkdruk is, dat het aantal mensen met dementie steeds meer toeneemt en het contact met hen meer tijd vraagt van een geestelijk verzorger.

10 In een hospice verblijven veel gasten die met levens- en geloofsvragen zitten. Vastgesteld is dat er maar 6 minuten per week per bewoner beschikbaar is voor geestelijke begeleiding. De vakgroep is weliswaar bezig dit op te schalen naar 8 minuten per week per bewoner. Hoewel in sommige voorzieningen er 12 minuten per week per bewoner beschikbaar wordt gesteld, is dit, gezien de vraag, toch maar een druppel op een gloeiende plaat.

15 In de afgelopen periode hebben een aantal geestelijk verzorgers emeritaat ontvangen of de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. In de ontstane vacatures zijn geen nieuwe mensen aangesteld. Hierdoor is het aantal geestelijk verzorgers met een CGK-achtergrond afgenomen.

Dit blijft een punt van zorg en aandacht.

b. contact Helpende Handen.

20 Helpende Handen is de vereniging langdurige zorg van de Gereformeerde Gemeenten, voor mensen met een beperking met een reformatorische achtergrond.

Helpende Handen behartigt de belangen van mensen met een beperking, hun ouders of andere (wettelijke) vertegenwoordigers, met als doel het geestelijk en lichamelijk welzijn van deze mensen te bevorderen.

25 Het beleid van Helpende Handen is erop gericht dat mensen met een beperking gezien worden als volwaardige burgers, die worden benaderd vanuit hun mogelijkheden in plaats van uit hun beperkingen. Ontwikkelingen in kerk en maatschappij, die de positie van en de zorg voor mensen met een beperking raken, vragen om reacties. Helpende Handen wil een bijdrage leveren die kerk en maatschappij bewegen tot een houding, die mensen met een beperking insluit in plaats van uitsluit.

30 Hoofdkantoor van Helpende Handen is gevestigd in Woerden en is opgericht in 1973. Helpende Handen heeft de Christelijke bibliotheek voor blinden en slechtzienden (CBB) gevestigd in Ermelo, benaderd met de vraag of de CBB een toegankelijk 'kerkboek' zou kunnen ontwikkelen voor gebruik in de Gereformeerde Gemeenten. Dit 'kerkboek' moet het mogelijk maken om tijdens de kerkelijke bijeenkomsten eenvoudig, snel en stil te wisselen tussen de verschillende onderdelen van de liturgie/bijeenkomst. Dit 'kerkboek' moet goed functioneren met de verschillende hulpmiddelen als vergrotingssoftware en brailleleesregels.

40 Om dit 'kerkboek' niet alleen toegankelijk te maken voor gemeenteleden in de Gereformeerde Gemeenten zijn ook ander kerkgenootschappen gevraagd mee te doen met dit project waar onder het deputaten pastoraat in de gezondheidszorg. In een gesprek met vertegenwoordigers van Helpende Handen en CBB is meer informatie gegeven over dit 'kerkboek'. De inhoud zal bestaan uit Bijbel met Statenvertaling, psalmberijming 1773, Enige gezangen en de Formulieren.

45 Aan ons deputaat is gevraagd dit project te ondersteunen. Gezien de beperkte middelen van ons deputaat is er geen ruimte voor financiële ondersteuning; wel de toezegging dit initiatief neer te leggen bij deputaten diaconaat en dit overleg te melden in ons verslag aan de generale synode.

c. Eleos

Een vaak terugkerend agendapunt in de vergaderingen van de Raad van Overleg Kerken en Eleos is de financiële situatie van Eleos. Met dankbaarheid kon worden gemeld dat het werk van Eleos kon doorgaan, maar pijnlijke ingrepen waren wel nodig. Met de interim-
 5 manager van Eleos, drs. G. Buijs, is nog een apart overleg geweest met ons deputaatschap over wat we voor elkaar kunnen betekenen. Vanuit Eleos is toegelicht wat de mogelijkheden zijn en wat de bedoeling is van het nieuwe Kennisinstituut Christelijke GGZ (KICG), een initiatief van Eleos en De Hoop. Door deputaten is aangegeven op welke terreinen er vraag is naar toerusting vanuit onze kerken.

10 In december 2015 berichtte Eleos dat men een parttime pastoraal medewerker wil aanstellen in de regio Overijssel – Noordwest-Veluwe. Men zoekt daarvoor financiële ondersteuning vanuit de kerken. Deputaten gaven aan dat de vraag met onderbouwing neergelegd kan worden bij de classes en kerken in deze regio. Deputaten hebben de adressen van de classis Zwolle en Hoozevee, en van kerken in de wijde omgeving van
 15 Zwolle aan Eleos doorgegeven.

d. CIO-G

Het Interkerkelijk Contact in overheidszaken (CIO) stelt zich ten doel namens de 22
 20 aangesloten kerken onderwerpen op het terrein van kerk en overheid te bespreken en te behandelen.

Het CIO kent naast de plenaire vergadering vier commissies die zich richten op de gemeenschappelijke verzorging van taken of belangen op het gebied van:

- de geestelijke verzorging in justitiële inrichting (CIO-J);
- de geestelijke verzorging in de krijgsmacht (CIO- M);
- 25 - de geestelijke verzorging in de gezondheidszorg (CIO-G);
- (monumentale) kerkgebouwen (CIO-K).

Als afgevaardigde van deputaten pastoraat in de gezondheidszorg heeft mw.drs. C. Romkes zitting in het CIO-G. Deze commissie vergadert 4 keer per jaar.

Zie verder bijlage A. voor een uitgebreid verslag

30

6. Sectie Recreatie Lichamelijk Gehandicapten (RLG) (L. Stoter)

Sectie Werkgroep Recreatie Lichamelijk Gehandicapten (RLG), onderdeel van deputaat pastoraat in de gezondheidszorg, functioneert geheel zelfstandig.

De activiteiten van de werkgroep zijn onderverdeeld in drie groepen:

- 35 1. een jaarlijkse bootreis met de Prins Willem Alexander (PWA);
- 2. een jaarlijkse vakantieweek in het Nieuw Hydepark, Rooseveltpaviljoen te Doorn (NHP);
- 3. een jaarlijkse vakantieweek voor 25+-groep.

Deputaten zijn dankbaar voor de goede voortgang van het werk van de werkgroep en de
 40 vele vrijwilligers die zich met veel liefde hiervoor inzetten.

In 2016, 2017 en 2018 hebben deputaten de werkgroep uitgenodigd voor een gezamenlijke vergadering.

Tijdens de gesprekken is uitgebreid gesproken over de activiteiten van de RLG. Ondanks dat de werkgroep veel publiciteit over de vakantie-reizen verspreid heeft in de kerken, is bij
 45 velen en juist ook bij veel diaconieën, de RLG niet of nauwelijks bekend. Jaarlijks wordt er een folder gemaakt over de geplande vakantie-reizen en opgenomen in de diaconale nieuwsbrief die dan verspreid kan worden onder gemeenteleden.

Nagedacht is over een andere naam Recreatiegroep Lichamelijk Gehandicapten. Voor veel potentiële gasten die zich aan zouden willen melden voor een van de reizen kan de term
 50 ‘lichamelijk gehandicapt’ een belemmering zijn zich toch aan te melden. Er is nog geen

passende naam gevonden, mede omdat een nieuwe naam nog meer onbekendheid kan teweegbrengen dan de huidige naam.

De werkgroep vergadert 1x in de twee maanden om de lopende zaken te bespreken. Op de eerste zaterdag van februari is er de ontmoetingsmiddag met de vrijwilligers. 's Morgens is er overleg tussen de staf van de reizen en de werkgroep.

5

Een korte impressie van de reizen is als bijlage B. aan dit verslag toegevoegd.

7. Financiën (C. Joolink-Manneke, penningmeester)

Begrotingen 2020 t/m 2022 van deputaten pastoraat in de gezondheidszorg

Hieronder volgt een opstelling van de begroting voor de jaren 2020-2022

Bij de omslagbepaling wordt uitgegaan van een ledenaantal van 72.000

	Werkelijk 2017 €	Werkelijk 2018 €	Begroting 2019* €	Begroting 2020 €	Begroting 2021 €	Begroting 2022 €
Baten						
Omslag	104.936	106.042	105.125	101.500	101.500	101.500
Rente	802	687	1.000	950	900	850
Bijdrage PKN-kerken	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Diversen	11	19	-	-	-	-
Totaal inkomsten	115.749	116.748	116.125	112.450	112.400	12.350
Lasten						
Traktement/bijdr. PFZW	83.417	86.016	89.600	91.500	92.400	93.300
Reiskosten	9.644	9.914	11.500	11.500	11.500	11.500
Toerustingsavonden	-	-	500	500	500	500
Kosten Dienstenbureau	6.175	6.175	6.350	6.400	6.400	6.400
Loonadministratie	240	246	250	250	250	250
Accountantskosten	2.156	390-	1.250	1.500	1.500	1.500
Vergaderkosten	2.252	1.552	3.500	3.500	3.500	3.500
Secretariaatskosten	655	19	150	150	150	150
Werkgroep recreatie	3.048	3.126	3.200	3.200	3.200	3.200
Diverse algemene kosten	1.059	245	500	500	500	500
Totaal uitgaven	108.646	106.903	116.800	119.000	119.900	120.800
Saldo	7.103	9.845	-675	-6.550	-7.500	-8.450

* = aangepast t.o.v. begroting GS 2016-2019

Deputaten zien zich genoodzaakt een verhoging te vragen van €0,10 naar een omslagbijdrage van €1,55. De minimumbijdrage over 2017-2019 was €1,45.

Mutatie van het vermogen bij ongewijzigde minimumbijdrage van € 1,45

Eigen vermogen per 1 januari boekjaar	127.695	137.540	136.865	130.315	122.815
Resultaat boekjaar	9.845	675-	6.550-	7.500-	8.450-
Eigen vermogen per 31 december boekjaar	137.540	136.865	130.315	122.815	114.365
Solvabiliteitsfactor	1,29	1,17	1,10	1,02	0,95

Mutatie van het vermogen bij doorvoering verhoging van € 0,10 minimumbijdrage naar € 1,55

Eigen vermogen per 1 januari boekjaar	127.695	137.540	136.865	137.515	137.215
Resultaat boekjaar	9.845	-675	650	-300	-1.250
Eigen vermogen per 31 december boekjaar	137.540	136.865	137.515	137.215	135.965
Solvabiliteitsfactor	1,29	1,17	1,16	1,14	1,13

Het Eigen Vermogen in een percentage van de jaarlijkse lasten bedraagt iets meer dan 100%.

Solvabiliteitsfactor 2018: (moet zijn minimaal 1) 1,27

8. Conclusies

Ten aanzien van de opdracht van deputaten komen we tot de volgende conclusies:

- 5 - met dankbaarheid kijken deputaten terug op een goede periode waarin het werk in onderlinge saamhorigheid is gedaan;
- belangstelling voor toerustingsavonden.

9. Voorstellen

1. de handelingen van deputaten goed te keuren;
- 10 2. deputaten op te dragen te zoeken naar een goede vorm voor het geven van voorlichting aan werkers in de zorg, over theologische, medische en ethische thema's op het gebied van de gezondheidszorg;
3. deputaten op te dragen te onderzoeken hoe doven en slechthorenden die nu nog niet in beeld zijn, bereikt kunnen worden en dit te doen in samenwerking met kerken waarmee reeds een vorm van samenwerking bestaat;
- 15 4. opnieuw deputaten te benoemen.

Ten slotte

20 Deputaten wensen u in uw vergadering en bij alle werkzaamheden Gods zegen toe.

Namens deputaten,
A.C. van der Wekken, voorzitter
L. Stoter, secretaris

Bijlage A.

Verslag CIO-G 2014-2018

In deze periode 3 voorzitters: ds. Wybe Dijk, ds. Jos Aarnoudse en dr. Richart Huijzer

5 In memoriam Wybe Dijk, Ruud Heesters en Conny Van Straaten

2014

Ontwikkelingen bij VGVZ:

- 10 - Bijeenkomst over mogelijkheden financiering extramurale GV; dit blijkt erg moeilijk.
- RING opgericht, dit om niet-gebonden GV'ers een plaats te geven binnen de VGVZ. Regiegroep werk beëindigd.
- In december gesprek van CIO-G met vertegenwoordiger bestuur VGVZ over nieuwe beroepsstandaard. Scherpe kritiek, o.a. op definitie GV: ambtshalve en hulpverlening valt weg, geloofsovertuiging wordt niet meer expliciet genoemd en ook niet advisering
- 15 inzake ethische en/of levensbeschouwelijke aspecten.
- VGVZ partner in onderzoek VU naar Multiple Religious Belonging.

Transitie in de zorg (van ABWZ naar Wmo):

- 20 - overleg voorzitter met directeur NVTZ (toezichthouders in de zorg) over bezuinigingen GV (veel!) niet effectief;
- gesprek met Noordegraaf en Walton over de vraag of de GV standaard in het Wmo-pakket opgenomen kan worden;
- besloten tot expertmeeting kerken, beleidsmakers en overheid. Niet van de grond gekomen i.v.m. andere initiatieven.

25

2015

Concept Nieuwe Beroepsstandaard GV van VGVZ:

- uitgebreide reactie van PKN, onderschreven door de RK, door mij opgestuurd naar deputaten Pastoraat in GZ;
- 30 - brief CIO-G aan VGVZ met kritiek: geloof en spiritualiteit wordt niet genoemd, ambt komt nergens ter sprake, terwijl vrijplaats en verschoningsrecht verbonden zijn
- met het ambt; er is geen voortgang in geschiedenis, etc. Waarom niet verschillende beroepsverenigingen naast elkaar?;
- nogmaals brief van RK-lid aan ons met oproep om stem te geven aan onze
- 35 verontrusting op vergadering VGVZ;
- na vaststelling door VGVZ gedachtewisseling: welke consequenties voor de kerken? Hoe wordt de link naar de kerk nog geborgd? Bijv. toetsing, visitatie;
- gesprek met moderamen CIO in oktober hierover en over rendementsdenken in de
- 40 zorg.

GV en palliatieve zorg, gesprek met staatssecretaris.

Briefwisseling VGVZ en CDA over GV en extramurale zorg.

Bezinning over kerk en zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

45 *2016*

- jaarlijks gesprek met voorzitter van de VGVZ;
- nota deputaten PKN besproken over Beter werk maken van de kerkelijke zending van GV in de zorg;
- gesprek met projectleider van Zorgzame kerk, onderzoek PKN.

50

2017

- gesprek met ds. Kees Smit (NGK legerpredikant) over visie op GV vanuit CIO-G. Hij was verontrust door een negatief advies vanuit het CIO voor GV bij de politie;
- we vragen ons af hoe dat kan? Blijkbaar zag men GV als kerkelijke zorg voor kerkelijke mensen, maar deze visie is achterhaald. GV moet vanuit diaconaal oogpunt beschikbaar zijn voor alle mensen;
- levensbeschouwelijke neutraliteit in zorginstellingen? artikel Jos Aarnoudse.

Gesprek n.a.v. promotie Richart Huijzer 'De binnenkant van het ambt':

10 Ambt ook nu krachtbron voor GV:

- verbondenheid met God en gemeenschap. Ambt is ook legitimatie. Door ontwikkelingen VGVZ is inhoudelijke reflectie urgent.

De betekenis van het ambt voor GV moet geen achterhoedegevecht zijn maar een front battle. Er zijn voor de ander kan niet zonder zelf gevoed te worden.

15 Zonder attentatieve pool (professionals met ambtelijke binding) houdt het beroep op te bestaan en zullen de brokstukken overgenomen worden door andere professies.

Gesprek met Hugo Vlug, nieuwe voorzitter van de VGVZ:

- hij geeft aan dat de binding met de kerken en andere uitzendende instanties minder wordt en dat de invloed van de niet-gebondenen verdeeldheid geeft binnen de VGVZ. bijv. in de discussie rond voltooid leven. De ene vleugel wil onder geen beding bemoeienis met VL de andere vleugel wil hier bij uitstek bij betrokken zijn;
- ook is de VGVZ bezig met de extramuralisering van de GV o.a. door onderzoek: is de GV effectief in bijdrage tot genezing.

25

2018

Bespreking van onze inbreng in de contacten met de politiek, bijv. over de financiering van de GV in het kader van de Wmo, GV en palliatieve zorg en de zorgparagraaf in het regeerakkoord.

30 In dit akkoord zijn onder de noemer 'waardig ouder worden' extra middelen uitgetrokken voor levensbegeleiders/geestelijk verzorgers. De tweede kamer (motie Segers/Slootweg) heeft in april aan de minister gevraagd om een concreet plan en hoe dit een plaats kan krijgen in het uitvoeren van de drie beleidsprogramma's Verpleeghuiszorg, Langer thuis en Eenzaamheid. Op 11 juli is hierover een consultatiemeeting geweest van de VGVZ en 70 stakeholders. Hierbij was het CIO-G aanwezig.

35

In onze september vergadering hebben we hierover doorgepraat met de conclusie dat we voor het inzetten van GV in de palliatieve thuiszorg zijn i.v.m. eenzaamheids- en verwerkingsproblematiek. Onze inzet heeft bij het CIO geresulteerd in een Strategisch beraad met de VGVZ en het ministerie op 21 september.

40

Op het Strategisch Beraad van 21 september wordt duidelijk dat de minister een Adviesbureau gevraagd heeft om een onderzoek naar financiering van GV in de 1ste lijn, zowel in palliatieve zorg als ook breder in levensbegeleiding thuis.

45

Op 8 oktober stuurt de minister een brief naar de kamer over de aanpak van de bekostiging van de GV in de 1ste lijn. Het onderzoek heeft uitgewezen dat het wenselijk is om de mogelijkheden tot GV in de 1ste lijn te vergroten, maar dat dit niet goed is geborgd.

De minister verklaart dat hij toe wil naar een landelijk dekkend en kwalitatief goed aanbod van levensbegeleiding voor ouderen en hun naasten, zowel thuis als in een instelling. Bij de behoefte aan professionele begeleiding bij levensvragen kan men zich dan wenden tot

een GV. Hiervoor stelt hij de eerste 2 jaar 7 miljoen ter beschikking (dat is 50 fte) en daarna jaarlijks 5 miljoen.

De minister stelt een Structuurgroep aan met vertegenwoordigers van zorgkoepels en de VGVZ die moet onderzoeken hoe de structuur van eerstelijns GV eruit moet zien. Dit

- 5 betreft de Kassiersfunctie, de Toegang (wie mag declareren?) en de Kwaliteitsborging. Als CIO-G besluiten we dat onze voorzitter niet in de structuurgroep zelf zitting neemt (hij is hierover gepolst). Als CIA-G vertegenwoordigen wij immers de kerken, maar in een Adviesraad om de structuurgroep heen.

10 *Afkortingen:*

PKN: Protestantse kerk Nederland

RK: Rooms-Katholieke kerk

GV: geestelijke verzorging

VGVZ: vereniging geestelijke verzorgers in de zorg

15 Wmo: wet maatschappelijke ondersteuning

ABWZ: algemene wet bijzondere ziektekosten

VL: voltooid leven

Bijlage B. Reizen RLG

Korte impressie van de reizen

2016

- 5 De vaarweek met de PWA was van 23 april t/m 29 april 2016. De route was dit keer Enkhuizen, Den Helder, Leeuwarden, Sneek, Urk en Huizen.
- De weersomstandigheden waren bar en boos: storm, hagel, regen en kou. En dat voor eind april. Gelukkig hadden de gasten en vrijwilligers de warmte binnen en van elkaar. De bedoeling was ook naar Terschelling te varen, maar dit kon vanwege het weer niet doorgaan en moest men uitwijken naar Harlingen.
- 10 Ondanks het weer hebben de gasten een plezierige tijd aan boord gehad en hebben zij genoten van de momenten dat zij wél van boord konden gaan. Dat lukte gelukkig in Den Helder, Leeuwarden en op Urk.
- Ds. G.P.M. van der Linden (emerituspredikant te Hilversum) was deze reis opnieuw de 'scheepspredikant' en had als thema voor deze reis gekozen: 'De 7 'IK BEN'- uitspraken van Jezus'.
- 15 De hele vaarweek lang werd er elke dag één of meerdere daarvan overdacht; IK BEN die Ik ben! (exodus 3); Ik ben het Brood des Levens; Johannes 6: 35; Ik ben het licht der wereld, Johannes 8:12, Ik ben de deur der schapen, Johannes 10: 7; Ik ben de goede Herder Johannes 10: 11, Ik ben de weg de waarheid en het Leven, Johannes 14: 6 en Ik ben de
- 20 ware wijnstok; Johannes 15:1.
- Deze overdenkingen onderstrepen de geestelijke meerwaarde van deze reizen. Het is niet alleen maar vakantie houden, genieten van de mooie dingen van de schepping en van elkaar; ook geestelijk hebben de gasten met elkaar een heel mooie vakantie gehad, Gods rijke evangelie heeft hen bemoedigd en vertroost, dat op de zondag tastbaar werd met een
- 25 heel bijzondere viering van het Heilig Avondmaal!
- Niet alleen voor het geestelijke maar ook voor de innerlijke mens is weer goed gezorgd. Voor de activiteiten stonden er twee dames klaar om de gasten tijdens het varen te vermaken. Op de kades van de aanlegplaatsen mochten ze weer veel vrijwilligers van de lokale kerken begroeten.
- 30 Alle vrijwilligers aan boord hebben het weer met enorm veel plezier en voldoening gedaan!
- De 25+-groep heeft dit jaar van 18 t/m 24 juni gebivakkeerd in de Steenbergerhoeve in Zuidwolde. Het is een oude boerderij die stamt uit 1862 en beschikt nog steeds over
- 35 authentieke elementen en heeft daardoor een unieke uitstraling. Gastheer en gastvrouw zijn Leo en Henriette Lubberink.
- Bij de maaltijden is steeds uit het Bijbelsdagboekje van Max Lucado 'Leven uit genade' gelezen. Zondags zijn ze naar de CGK in Meppel geweest, waar prof. Selderhuis de dienst leidde. Ook is er tijdens deze vakantie week veel gezongen.
- 40 Elke dag zijn ze op stap geweest en hebben diverse activiteiten bezocht o.a. de orchideeënhoeve in Luttelgeest, een boottocht in Giethoorn en winkelen in Meppel.
- De Vakantieweek op het NieuwHydepark (Rooseveltpaviljoen) was van 5 t/m 12 november. In februari 2016 opende Nieuw Hydepark voor het eerst haar deuren voor
- 45 vakantie gasten. Het gebouw staat op een prachtige plek in het landgoed Hydepark, met uitzicht op de hertenweide, de vijver en de oranjerie. In de omgeving zijn de afwisselende Kaapse Bossen met hun mooie zandverstuivingen.
- Het nieuwgebouwde vakantiehotel beschikt over alle benodigde aangepaste faciliteiten. Het oogt licht en ruimtelijk en heeft door het hele gebouw zicht op de prachtige omgeving.
- 50 Alle kamers beschikken over een aangepaste badkamer en zijn licht en ruimtelijk ingericht.

Ook zijn alle kamers zijn voorzien van hoog-laagbedden en een alarmeringssysteem. De kamers zijn toegankelijk voor een rolstoel. Er zijn 21 eenpersoons- en 9 tweepersoonskamers voor de vakantiegasten beschikbaar. Bij Nieuw Hydepark staan gastvrijheid en persoonlijke aandacht voorop.

5 Ds. Kees van den Boogert was ook dit jaar weer mee. De woorden Welzalig! Gelukkig! Vormde het centrale thema tijdens de prachtige vakantieweek. Het weekthema, 'welzalig', deed vermoeden dat de zaligsprekingen van Jezus centraal zouden

10 staan. Maar nee, ditmaal ontdekten ze met elkaar dat al in de Psalmen een hele reeks zaligsprekingen voorkomen. In de Psalmen tekende zicht een prachtige lijn af, waaruit samen werd overdacht hoe we allen mogen delen in het hoogste geluk.

Gelukkig ben je:

- als je put uit de bron van levend water, Gods Woord uit psalm 1;
- als je je vertrouwen stelt op de messiaanse koning uit psalm 2;
- 15 - als je je zonden belijdt zodat ze door God bedekt en vergeven worden uit psalm 32;
- als je acht slaat op de 'ellendige', dus oog hebt voor elkaar uit psalm 41;
- als je mag wonen bij God, uit zijn kracht leeft en op hem vertrouwt uit psalm 84.

De gasten vierden het geluk in God op zondag. 's Morgens in een dienst van het Woord, 's avonds in een dienst van brood en beker, het Heilig Avondmaal. Verdieping vond plaats op woensdag in de gesprekken rond de Bijbel.

20 Dat 'oog hebben voor elkaar' ook bijdraagt tot geluk of zaligheid hebben de gasten volop kunnen ervaren. Om zeven uur 's morgens werden de gasten gewekt met een psalm of lied, waarin werd bezongen dat God over ons gewaakt had en ook in de nieuwe dag gelijk al, met ontferming bewogen, naar hen omzag.

25 Elke dag waren er activiteiten zowel in huis als ook buitenshuis met verschillende keuzes o.a. wandelen, fietsen, creatief bezig zijn, puzzelwandelaroute, spelletjes, 'zwemmen in de badkuip' praatcafé en modeshow. Verder kon men deelnemen aan een autotocht langs kastelen/landgoederen in de omgeving en een bezoek aan een kaasboerderij.

30 Het was een goede week en hoewel het november was, waren de weersomstandigheden goed.

2017

Dit jaar was de vaarvakantie met de Prins Willem Alexander van zaterdag 22 april tot en met vrijdag 28 april 2017. Startplaats/weekend van de reis met de PWA was dit jaar 35 Meppel, een startplaats met een kleinere CGK-gemeente die een leuke en enthousiaste ontvangst voor de gasten in petto hadden. De verdere vaarroute was dit keer Meppel, Elburg, Zaandam, Alkmaar/Den Helder, Enkhuizen, Meppel.

Ds. John Germs (emerituspredikant van Hasselt) was deze reis de 'scheepspredikant' en had voor deze reis het thema gekozen: 'Wegen van barmhartigheid' wat in de zondagse 40 kerkdiensten en met de dagsluitingen steeds bepreekt en gemediteerd werd.

'De zeven werken van barmhartigheid' en 'Barmhartigheid is warmhartigheid'.

Opnieuw mag vermeld worden dat de avondsluitingen de geestelijke meerwaarde onderstrepen van onze reizen. Het is niet alleen maar vakantie houden, genieten van de 45 mooie dingen van de schepping en van elkaar; ook geestelijk hebben de gasten met elkaar een heel mooie vakantie gehad, Gods rijke evangelie heeft hen bemoedigd en vertroost, dat op de zondag tastbaar werd met een heel bijzondere viering van het Heilig Avondmaal!

Vanwege een storing aan een brug in Zaandam verliep de route anders dan gepland. Maar dit vonden de gasten niet erg, want nu hebben zij kunnen genieten van de prachtige 50 bollenvelden door het Noord-Hollandse landschap. Voor de reisleiders was het wel even

improviseren omdat bij de voorbereiding van deze reis op de oorspronkelijke plaatsen 'rolstoelduwers' waren gevraagd en zij nu snel voor vervanging moesten zorgen op de plaatsten die nu zou worden aangedaan.

5 Hoewel de gasten niet van veel zonnestralen hebben kunnen genieten, was het een mooie en goede week, waar met dankbaarheid op teruggezien kan worden.

10 De 25+-groep was dit keer neergestreken in Ellemeet, locatie Molenzicht van 1 t/m 7 juni. Een voor de RLG nieuwe locatie, maar verrassend mooi verbouwd. Mooie grote kamers en ook de keuken, de eetkamer en woonkamer waren ruim opgezet voor een groep met veel rolstoelgebruikers.

15 In al de jaren dat de 25+-vakantieweek is georganiseerd zijn ze nog nooit in Zeeland geweest. De reden hiervoor is dat er maar beperkte aangepaste locaties beschikbaar zijn voor rolstoelgebruikers. Het was dan ook een bijzondere vakantie voor de gasten. Zondags zijn ze naar Zierikzee naar de kerk geweest, waar zij ook het Heilig Avondmaal mee hebben kunnen vieren.

20 Maandag naar het watersnoodmuseum, dinsdag een boottocht vanuit Zierikzee, woensdag winkelen in Middelburg en een wandeling door de duinen. Donderdag was voor enkelen nog een spannende dag omdat ze mee konden met een rondvlucht boven Zeeland en de thuisblijvers hebben lekker genoten van het prachtige weer.

De gasten hebben erg genoten van deze vakantieweek. De hele week was het prachtig weer en hebben zij veel buiten kunnen zitten op een ruim opgezet terras. Zeeland is zeker voor herhaling vatbaar.

De vakantieweek in Nieuw Hyde was dit ja van 4 t/m 11 november in Doorn.

25 Ds. Dirk Visser was dit jaar mee als predikant. In 1ste instantie zou ds. Adrie Dingemanse mee, maar door privéomstandigheden heeft hij op het laatste moment moeten afzeggen. Het was dan ook heel fijn dat ds. Visser voor hem kon invallen.

30 Tijdens een vakantieweek zijn er niet alleen de dagsluitingen door de predikant maar heeft hij ook vele persoonlijke intensieve gesprekken over levensmoeilijkheden en over het geloof in God, wat de gasten als heef fijn ervaren.

In de avondsluitingen stond Christus centraal, in zijn majesteit en de grootheid van zijn liefde. Maar vooral als de Heere die beloofd heeft dat Hij met spoed komt. Het was goed om samen naar die boodschap te luisteren en erover te zingen. Met ons lied God te loven en aanbidden.

35 Als heel bijzonder heb ik de diensten op zondag ervaren: de voorbereiding op het Heilig Avondmaal en de viering van de maaltijd van de Heere. Wat kwam Christus dichtbij. Hij liet proeven van zijn liefde en gaf uitzicht op zijn feestmaaltijd, de bruiloft van het Lam. Dit jaar ging de Bijbelstudie over 2 Korinthe 5:1-10. In dit stuk wordt gelezen dat Paulus de wederkomst tijdens zijn leven verwachtte, dat hij er het ene moment erg tegen opzag om te sterven, terwijl hij het andere moment ernaar verlangde. Het is echter anders. Paulus zag zijn lichamelijke beperkingen, zijn lijden en sterven in het licht van Christus' lijden, sterven en opstanding. Daardoor geloofde hij dat de komende eeuwige heerlijkheid veruitgaat boven de tijdelijke aardse moeiten. Daarom zag hij ook niet op tegen de dood. Hij wist: als ik sterf, kom ik Thuis. Vanuit deze geloofsovertuiging leefde de apostel.

45 Heel bijzonder was de bespreking in groepen over dit onderwerp. Er ontstond een open geloofsgesprek. Dat gebeurde beide keren dat de Bijbelstudie werd gehouden.

Ds. Visser: 'Alleen hierom al, had ik deze week niet graag willen missen'.

50 Tijdens deze week was er weer volop keuze mogelijkheden voor activiteiten, zoals uitstapjes, wandelen, fietsen, creatief bezig zijn, wandelpuzzelroute, autorit over de Utrechtse heuvelrug, spelletjes, 'zwemmen in de badkuip'. Maar ook een avond met ds.

Jan Groenleer, de illusionist Ward Eberwijn en het koor 'Revival' o.l.v. Grietje Houwink en 'Koek en Snoepie'.

Het weer was dit keer uitstekend en de gasten hebben zelfs verschillende keren nog lekker buiten kunnen zitten om te genieten van een heerlijk najaarszonnetje.

5

2018

Van 21 april t/m 27 april. De vaarroute begon bij NS Huizen, vanaf maandag werd er koers gezet naar Amsterdam, Wijk bij Duurstede, Gouda, Zaltbommel en dit keer was de afsluiting in Nijmegen. Een mooie vaarroute waar ze schepen, rijk bevracht, tegenkwamen, evenals bruggen en sluizen. Op elke kade mochten ze in min- of meerdere mate vrijwilligers van de lokale kerken begroeten.

10

Ds. Rien Vrijhof (emeritus predikant van Arnhem) was deze reis, voor hem onverwachts, de 'scheepspredikant'. Ds. Vrijhof had voor deze reis het thema gekozen: 'Er is post voor u' wat in de zondagse kerkdiensten en met de dagsluitingen steeds bepreekt en gemediteerd werd.

15

's Morgens was er weer een dienst aan boord onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad CGK Huizen. 's Middags met z'n allen naar de kerk en de dienst werd geleid door twee predikanten; ds. A. G. Boogaard deed de verkondiging vanuit Filippienzen 1 vers 18 en ds. Vrijhof de bediening van het Heilig Avondmaal. En uiteraard bespeelde 'onze' Evert-Jan het orgel!

20

Een indrukwekkende dienst, voor de vele gasten en sommige vrijwilligers ontroerend en ook aangrijpend, vele geloofsgesprekken hebben we in de week gevoerd ook over deze dienst!

En natuurlijk is op deze reis de geestelijke meerwaarde van onze reizen weer ervaren; het is niet alleen maar vakantie houden, genieten van de mooie dingen van de schepping en van elkaar; ook geestelijk hebben we met elkaar een heel mooie vakantie gehad, Gods rijke evangelie heeft ons bemoedigd en vertroost, dat op de zondag tastbaar werd met een heel bijzondere viering van het Heilig Avondmaal!

25

Een bijzondere gebeurtenis in Gouda. Daar werden aan boord twee vrijwilligers gedecoreerd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau vanwege hun vele activiteiten in het vrijwilligers werk! Burgemeester Baars van Ermelo was speciaal naar Gouda afgereisd voor deze bijzondere uitreiking. Na de toespraak van de burgemeester en de uitreiking van de onderscheiding hebben ze het glas met champagne geheven en getoost op de onderscheidingen die aan het echtpaar Jacco en Jenny Urbach zijn uitgereikt!

30

Opnieuw kan het niet anders dan geconstateerd worden dat de gasten en vrijwilligers weer een geweldige week hebben gehad.

35

Na vertrek van de gasten hebben de vrijwilligers de week met elkaar afgesloten en dragen zij elkaar en de gasten op aan de Heere God! Wat heeft Hij ons wéér gezegend in deze mooie week!

40

Van 15 t/m 22 juni heeft de 25+-groep gebivakkeerd in Epen (Zuid-Limburg). Een prachtige locatie en een mooie omgeving. Voor de 1ste keer een plaats in het zuiden van Limburg met een glooiend landschap. Voor de rolstoelgebruikers met hun begeleiders wel een uitdaging.

45

De hele week was het mooi weer en de gasten hebben dan ook volop kunnen genieten van het buitenleven.

Na de maaltijden werd er gelezen uit dagboekje van Jannet Smelt met al titel 'Vrouwen tussen uitersten'. Van Gerard Troost getiteld 'Puur Avontuur' en Max Lucado met als titel 'Gods plan met jou'. De gelezen stukjes geven altijd weer veel gespreksstof en de gasten worden er ook door bemoedigd. Kenmerkend voor deze week was weer het vele zingen

50

wat zij met elkaar doen. Vanwege het vroege tijdstip en de grote afstand naar de dichtstbijzijnde CGK in Bunde zijn zij dit keer niet naar de kerk geweest, maar hebben ze geluisterd naar de kerkdienst van Emmeloord van zondag 10 juni, met ds. Bram Hofland. Het onderwerp van de preek was 'For ever young'.

5 Elke dag is de groep er op uitgetrokken en activiteiten bezocht in Valkenburg (kasteeltuinen), Vaals (drielandenpunt en Wilhelmina toren), Simpelveld (rit met een historische trein) en Maastricht (winkelen). Gezien het mooie weer ontbrak ook de traditionele barbecue niet op het programma.
Een prachtige week, waar de gasten met plezier op terugzien en voor herhaling vatbaar is.

10 Dankbaar wordt er terugzien op een mooie week van 3-t/m 10 november in Doorn. Het was prachtig weer, op een enkel buitje op de donderdag na. Een goede sfeer, aandacht en liefde voor elkaar. Een prachtige vakantie voor mensen die moeilijk op vakantie kunnen. Er was ook van alles te doen. Allerlei uitstapjes, naar musea, een tuincentrum, huize
15 Doorn, winkelen. Iedereen had een ruime keus. En daarnaast wandelen, fietsen, rijden met de 'golfkar', creatief bezig zijn – o.a. handwerken, schilderen etc. En spelletjes, 'zwemmen in de badkuip' en gezellig kletsen. Verschillende groepjes hielden zich bezig met de wandelpuzzeltocht.

20 De gasten deden bijna allemaal mee met avondactiviteiten zoals de verhalenverteller, de prachtige natuurfoto's met verwijzingen naar de Bijbel, de muzikanten van 'Klein geluk' en de hoedenmakerij van Paulien van Velsen. Wat een plezier en genieten.

25 Ds. Adrie Dingemanse was dit jaar de vakantiedominee. Elke avond was er een overdenking rond het thema van de week: 'Jezus zegt: 'IK ben..' Uit het evangelie van Johannes. Met die woorden: 'IK ben' spreekt de Heere Jezus zijn directe verbondenheid met God uit. Uitdrukkingen als: Ik ben de goede herder, Ik ben de ware wijnstok, enz., vertellen iets over God zelf, zoals Hij in Jezus Christus naar ons toekomt. God is aanwezig in ons leven, door Jezus! Zoals dat zo mooi tevoorschijn komt in dat prachtige lied van Sela: IK zal er zijn! Dat lied dat als een rode draad door de week liep.

30 Heel bijzonder waren de beide kerkdiensten op de zondag. Over Jezus als het Lam van God, die zijn eigen leven geeft om de wereld te redden van de zonde. De onvoorstelbare liefde van God die naar ons toe komt. En er voor ieder in de wereld wil zijn. Wat een liefde, wat een genade. Om dat je te mogen eigen maken. En speciaal in het sacrament van het Heilig Avondmaal zo te mogen voelen dat je dit samen mag beleven. Verbonden met de Heere en met elkaar. Om nooit meer te vergeten.

35 Tussendoor was er gelegenheid voor gesprekken. Soms zeer diepgaand over levensvragen en geloof in God.

40 Tijdens de week is er ook de Bijbelstudie rond het thema: 'IK ben..' Wat zegt dit thema over de Heere Jezus zelf? Hoe praten we tegen Hem in ons gebed, tegen God of tegen de mens Jezus? Wat betekent het dat Hij ons eeuwig leven geeft? En die andere vraag: Wat doet het met je als je zo'n schilderij over de Heere Jezus tijdens de preek ziet? Wat is er diep gesproken over het eigen geloof en over geloofsvragen. We lieten elkaar in ons hart kijken. Mooi dat dat kan. Eigenlijk ging het op de dinsdagmorgen in het praatcafé ook al over zulke dingen. Ook daar ontstond een fijn gesprek rondom geloof en kerk.

45 Naast de serieuze gesprekken waren er vele vrolijke momenten, met als topper de bonte avond.

Hoewel, ook daar was het wel even serieus. Er is afscheid genomen van Lia Ribbers, een van de zeer gewaardeerde organisatoren en leiders van deze week. Dat kostte hier en daar wel een traantje. Lia, heel hartelijk bedankt voor alles wat je gedaan hebt, zoveel jaren.

50 Alles samenvattend: We mogen terugzien op een mooie week. Wat fantastisch dat zoveel vrijwilligers dit werk dragen. Boven alles willen we de dank brengen aan de Heere God,

9.12/18

die ons zo gezegend heeft. Die ons aan elkaar geeft, die mensen in het hart geeft om dit voor anderen te doen. Soli Deo Gloria (Alleen aan God de eer).